

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

КОНЦЕПЦІЯ
освітньої діяльності
Полтавської державної аграрної академії

СХВАЛЕНА

Вченою радою Полтавської державної аграрної академії

Протокол № 23 від «23» серпня 2015 р.

В.І. АРАНЧІЙ

Полтава-2015 р.

Укладачі Концепції освітньої діяльності:

В.І. Аранчій – ректор ПДАА

П.В. Писаренко – перший проректор

О.М. Костенко – проректор з науково-педагогічної роботи

О.О. Горб – проректор з наукової та науково-педагогічної роботи
(міжнародні зв'язки)

Л.М. Капаєва – директор Інституту післядипломної освіти та дорадництва

З.І. Коляденко – начальник юридичної служби

Преамбула

Полтавська державна аграрна академія (далі – Академія) – це престижний аграрний вищий навчальний заклад України, що проводить інноваційну освітню діяльність з підготовки фахівців для агропромислового комплексу Полтавської області та України на європейському рівні і має розвинену інфраструктуру навчальних та науково-виробничих підрозділів, які сприяють поширенню наукових знань і культурно-просвітницьких заходів. Стратегічною метою діяльності Академії є задоволення зростаючих освітніх та культурних потреб громадян України і Полтавського регіону зокрема, забезпечення якості підготовки фахівців відповідно до діючих міжнародних і вітчизняних освітніх стандартів та високого рівня конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення їх професійної мобільності й гнучкості.

Правовою основою формування Концепції є законодавство України про вищу освіту, яке базується на Конституції України і складається із законів України "Про освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", цього Закону та інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Концепція освітньої діяльності Академії містить цілі, принципи, цільові програми освітньої діяльності вищого навчального закладу та засоби їх реалізації.

Основною метою освітньої діяльності Академії є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для підприємств всіх форм власності, наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління за всіма рівнями вищої освіти, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

Зміст освітніх програм, які пропонує Академія, крім професійної підготовки на високому рівні, повинен забезпечувати для осіб, які навчаються, формування ключових компетентностей, що є необхідними для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди і здатності до працевлаштування у суспільстві, зокрема:

- формування духовних і моральних цінностей на рівні, який сприятиме їх інтеграції у громадянське суспільство і становленню активної громадянської позиції в цьому суспільстві;

- формування картини світу, адекватної сучасному рівню наукових знань про нього, базових компетентностей в галузі науки та техніки;

- комунікативну компетентність, культурну освіченість, здатність до інтеграції у національну і світову культуру;

- сприяння багатогранному розвитку особистості, в тому числі – формування вміння навчатися із високим рівнем самостійності, критичне мислення, творчий підхід, ініціативність, здатність вирішувати проблеми, вміння оцінювати ризики, рішучість і конструктивне управління почуттями, підприємливість.

Розділ 1. Цілі освітньої діяльності Академії:

- 1) реалізація права громадян України на освіту через задоволення зростаючих освітніх потреб;
- 2) провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;
- 3) гармонійної взаємодії освіти, науки та бізнесу з метою забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку аграрної галузі, регіону та держави;
- 4) провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі;
- 5) забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;
- 6) забезпечення відповідних галузей народного господарства кваліфікованими працівниками;
- 7) участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу;
- 8) забезпечення через навчально-виховний процес усебічного суб'єкта навчання як особистості та найвищої цінності суспільства, а також її розумових і фізичних здібностей;
- 9) формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;
- 10) виховання високих моральних якостей, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого та культурного потенціалу українського народу;
- 11) створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- 12) створення та забезпечення рівних умов доступу до вищої освіти, у тому числі забезпечення осіб з особливими освітніми потребами спеціальним навчально-реабілітаційним супроводом та створення для них вільного доступу до інфраструктури Академії з урахуванням обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я;
- 13) збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства; сприяння відродженню української національної культури та рідної мови;
- 14) поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян;
- 15) налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури;
- 16) вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці.

Основні цілі реалізації Концепції:

- забезпечення, із урахуванням розвитку науки і вимог ринку праці, відповідності освітніх програм Академії потребам держави і суспільства;
- формування в Академії культури якості як основи конкурентоспроможності Академії та його випускників;
- інтенсифікація освітнього процесу завдяки широкому впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій і зменшенню частки репродуктивної складової;
- запровадження системи мотивації науково-педагогічних працівників до вдосконалення навчальних програм і забезпечення якості освіти;
- диверсифікація джерел фінансування освітньої діяльності Академії як основа реальної академічної автономії і необхідна умова оновлення матеріально-технічної бази для навчання і наукових досліджень;
- забезпечення валідності процедур оцінювання рівня знань та набуття компетентностей здобувачами вищої освіти;
- формування максимально ефективної системи відбору талановитої молоді на навчання до Академії;
- формування стійкої позитивної академічної репутації за всіма освітніми програмами в Україні та за її межами;
- забезпечення довіри ринку праці до присвоєних Академією кваліфікацій;
- зростання ролі Академії на міжнародному ринку послуг як завдяки збільшенню частки іноземних студентів, так і завдяки участі у міжнародних програмах академічної мобільності;
- формування суспільних цінностей та духовних орієнтирів в освітньому й науковому процесах.

Розділ 2. Принципи освітньої діяльності Академії:

- доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються Академією;
- створення рівних умов для повної реалізації здібностей, таланту, усебічного розвитку кожного суб'єкта навчання;
- гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- органічний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, традиціями;
- незалежність освіти від політичних партій, громадських та релігійних організацій;
- науковий, світський характер освіти;
- інтеграція з наукою і виробництвом;
- взаємозв'язок з освітою інших країн;
- гнучкість і прогностичність системи освіти;

- безперервність та різноманітність освіти;
- поєднання управління і громадського самоврядування в освіті.

Основні принципи реалізації Концепції:

- системність;
- науковість;
- інноваційність;
- субсидіарність;
- здійсненність;
- прозорість;
- неупередженість;
- професіоналізм;
- корпоративне партнерство;
- забезпечення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- застосування проектного менеджменту (для реалізації окремих Концепції).

Розділ 3. Цільові програми освітньої діяльності Академії

Освітня діяльність Академії здійснюється на основі реалізації *Комплексної цільової програми розвитку Полтавської державної аграрної академії*, яка об'єднує:

- структуру та обсяги підготовки фахівців та організаційну структуру Академії;
- професорсько-викладацькі кадри;
- комплектування контингенту студентів та розподіл випускників;
- навчальний процес;
- навчально-методичну літературу, бібліотеку та видавничу справу;
- матеріально-технічну базу;
- комп'ютеризацію діяльності академії;
- дистанційне навчання;
- виховний процес;
- науку;
- соціальний розвиток;
- зарубіжні зв'язки;
- фінансово-економічну діяльність.

Розділ 4. Засоби реалізації Концепції освітньої діяльності Академії

Основні шляхи і способи реалізації Концепції:

- формування освітніх програм виключно на компетентнісній основі, перехід до загальноєвропейського розуміння змісту галузей освіти,

спеціальностей і предметних галузей, впровадження принципів модуляризації при конструюванні освітніх програм;

- здійснення моніторингу тенденцій розвитку світового, у тому числі європейського, освітньо-наукового простору з метою своєчасного реагування на глобальні виклики, зміни умов і обставин на ринку освітніх послуг, впровадження нових наукових та освітніх технологій;

- розширення спектру освітніх послуг завдяки відкриттю в Академії підготовки за новими спеціальностями та відкриттю/модифікації навчальних програм за ліцензованими спеціальностями;

- орієнтація освітніх програм на потреби виробничих, наукових та освітніх установ держави шляхом залучення їх до навчання практичній роботі в сферах професійної діяльності майбутніх фахівців;

- пріоритетна орієнтація на формування освітніх програм за освітнім рівнем магістра і освітньо-науковим рівнем доктора філософії, забезпечення набору до магістратури Академії найкращих випускників бакалаврату інших вищих навчальних закладів;

- створення і реалізація інтенсивних особистісно-орієнтованих технологій навчання (індивідуалізація навчання), індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді;

- впровадження дистанційних технологій в освітній процес;

- створення умов для здобуття якісної освіти інвалідами, дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;

- сприяння набуттю студентами всіх спеціальностей комунікативної компетентності іноземною мовою на необхідному рівні;

- формування англомовних освітніх програм за рівнями магістра і бакалавра;

- досягнення якісно нового рівня міжфакультетської і міжкафедральної кооперації в підготовці кадрів шляхом інституційного закріплення відповідальності за формування, виконання і забезпечення якості освітніх програм за керівниками освітніх програм;

- розширення участі Академії в міжнародних програмах академічної мобільності (на рівні студентів і на рівні науково-педагогічних працівників);

- запровадження програм подвійного дипломування із іноземними університетами;

- формування спільних освітніх програм із університетами-партнерами для отримання грантів на здійснення освітньої діяльності;

- більш тісна співпраця Академії з навчальними закладами різних рівнів, науковими установами та підприємствами, зокрема, шляхом тіснішого інтегрування учасників навчально-науково-виробничого комплексу;

- запровадження міжнародних стандартів викладання іноземних мов і вимог до комунікативної компетентності випускників та науково-педагогічних працівників;

- розроблення і затвердження стандартів освітньої діяльності Академії (за рівнями);

- забезпечення вищого рівня інтеграції освітньої діяльності з наукою завдяки зростанню ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах;

- залучення представників роботодавців, провідних учених і фахівців практиків до формування змісту освітніх програм, до визначення процедур оцінювання, до участі у освітньому процесі і підсумковій атестації;

- підвищення спроможності до працевлаштування випускників Академії шляхом забезпечення належних умов для практичної підготовки на робочому місці;

- створення служби маркетингу освітніх послуг Академії з метою дослідження сучасного ринку праці в регіоні та в Україні, підготовки пропозицій щодо запровадження нових освітніх програм, систематичне проведення аналізу стану працевлаштування та кар'єрного зростання випускників Академії в перший рік після отримання диплому;

- впровадження європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців;

- впровадження системи заходів, спрямованих на підвищення об'єктивності оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти в Академії, у тому числі шляхом: запровадження обов'язкової експертизи процедур і критеріїв оцінювання; вибіркової внутрішньої і зовнішньої експертизи виставлених оцінок; використання інформаційно-комунікативних технологій в оцінюванні; визначення відповідності інструментів оцінювання цілям оцінювання тощо;

- формування цілісної системи моніторингу та забезпечення якості освіти на основі «Програми заходів із забезпечення якості освіти у Полтавській державній аграрній академії»;

- створення процедур зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу як необхідної системоутворюючої компоненти процесу забезпечення якості освіти;

- створення організаційно-технічних умов та засобів оцінки випускниками минулих років актуальності та якості навчальних дисциплін та компетенцій викладачів;

- впровадження електронного документообігу в освітню діяльність, створення електронних кабінетів керування навчальним процесом для викладачів та студентів;

- запровадження боротьби з плагіатом за допомогою організаційно-технічних засобів, а також публікації на сайті Академії дипломних робіт, рефератів, звітів з практики тощо;

- розробка диференційованих за галузями освіти нормативів та критеріїв до кваліфікації викладачів;

- запровадження системи оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників при реалізації освітніх програм;

- створення системи заходів для мотивації науково-педагогічних працівників до профорієнтаційної роботи, розробки та впровадження освітніх програм, підвищення рівня викладання, участі у заходах із

забезпечення якості і формуванні позитивної академічної репутації тощо, у тому числі шляхом запровадження диференціації в оплаті праці;

- перегляд та вдосконалення нормативів навчального навантаження з метою вивільнення часу для самостійної роботи студентів і розвитку професійних та особистісних якостей науково-педагогічних працівників;

- затвердження і реалізація програм підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в Академії (Інститут післядипломної освіти та дорадництва) та за її межами;

- запровадження процедури дострокового припинення трудових відносин із тими науково-педагогічними працівниками, які стабільно демонструють свою професійну нездатність як викладачі;

- повноцінна інтеграція учасників Навчально-науково-виробничого комплексу до структури Академії;

- розгортання широкомасштабної інформаційно-іміджевої та професійно-орієнтаційної діяльності з метою залучення до навчання в Академії абітурієнтів з найбільш обдарованої шкільної молоді, здатної опанувати програми вищої освіти;

- забезпечення прозорості та доступності інформації про освітній процес в Академії;

- розроблення і здійснення заходів, необхідних для акредитації Академії та його освітніх програм в європейській і міжнародній асоціаціях університетів, європейській асоціації забезпечення якості вищої освіти тощо;

- участь Академії в міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів;

- сприяння та створення умов для діяльності органів студентського самоврядування, організацій профспілок працівників Академії і студентів, громадських організацій, які діють в Академії;

- формування здорового способу життя у здобувачів вищої освіти, зміцненню спортивно-оздоровчої бази Академії, створення належних умов для занять масовим спортом.

Для реалізації програм Академія створює відповідне організаційне, кадрове, матеріальне та фінансове забезпечення.

Нормативно-правове та організаційне забезпечення реалізації Концепції здійснюватиметься шляхом розроблення та прийняття в установленому порядку відповідних нормативних актів, планів і заходів, спрямованих на реалізацію положень Концепції, проведення моніторингу стану їх виконання.

Фінансове забезпечення реалізації Концепції здійснюватиметься за рахунок бюджетних коштів (загальний і спеціальний фонд) із залученням коштів суб'єктів господарювання і громадських організацій, інвестиційних програм, програм міжнародної технічної та фінансової допомоги, коштів ендавмент-фонду та інших не заборонених законодавством джерел.